

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Klagenemnda kom til at Rødøy kommune hadde foretatt en ulovlig direkte anskaffelse av kunstgressbane. Nemnda ila et gebyr på 811 000 kroner, som utgjorde 11 prosent av anskaffelsens verdi.

Klagenemndas gebyrvedtak 13. november 2025 i sak 2025/0738

Klager: Scanturf AS

Innklaget: Rødøy kommune

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Christina Paludan Melson og Wenche Sædal

Saken gjelder: Påstand om ulovlig direkte anskaffelse og illeggelse av overtredelsesgebyr

Innledning:

- (1) Det vises til klage fra Scanturf AS (heretter kalt *klager*) mottatt 6. mai 2025. Saken gjelder påstand om ulovlig direkte anskaffelse i forbindelse med Rødøy kommunes (heretter kalt *innklagede*) anskaffelse av kunstgressbane i Tjongsfjord.
- (2) Klagenemnda for offentlige anskaffelser er kommet til at innklagede ilegges et gebyr på 811 000 kroner. Vedtaket er fattet med hjemmel i lov 17. juni 2016 om offentlige anskaffelser § 12 første ledd.

Bakgrunn:

- (3) Innklagede kunngjorde 5. februar 2024 en åpen tilbudskonkurranse for anskaffelse av kunstgressbane. Anskaffelsens verdi var ikke angitt i anskaffelsedokumentene. Tilbudsfrist var 6. mars 2024.
- (4) Anskaffelsen gjaldt ombygging av en gressbane til ny kunstgressbane og etablering av nytt flomlysanlegg. Prosjektet skulle gjennomføres som totalentreprise, alternativt som delt entreprise der grunnarbeider, lysanlegg og kunstgress utgjorde tre separate entrepriser. Leverandørene kunne inngi tilbud på hele eller deler av oppdraget.
- (5) Planlagt oppstartsdato var 3. juni 2024 og planlagt ferdigstillelse var 15. august 2024. Det var angitt i konkurransegrunnlaget at leverandørene måtte vedstå seg tilbudet sitt til og med kontraktsinngåelse.
- (6) I kravspesifikasjonen var det informert om at det eksisterende dreneringssystemet på gressbanen bestod av sugedrensrør som var lagt på tvers av banen. Det ble anbefalt å beholde de eksisterende sugedrensledningene og koble disse inn på en ny

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

avskjærende drensleding som skulle lede til synkekummer med slukrist. For å sikre banedrenering skulle det bygges opp minimum 15 centimeter med godt drenerende bærelag av pukklagt på fiberduk.

- (7) Det var også angitt i kravspesifikasjonen at det ved delte entrepriser på grunnarbeid og kunstgress, skulle avholdes en overtakelse og godkjenning av grunnarbeidet før kunstgresset kunne legges, hvor entreprenør for grunnarbeid, kunstgressleverandør og byggherre skulle delta.
- (8) Innen tilbudsfristens utløp mottok innklagede tre tilbud, fra ProTurf, SportSurface og klager. Samtlige tilbud omfattet kun legging av kunstgress. Den 4. april 2024 ble leverandørene informert om at klagers tilbud var rangert som nummer én.
- (9) Innklagede sendte ut invitasjon til en «[m]inikonkurranse» om grunnarbeider og lysanlegg den 10. april 2024. Tilbudsinnbydelsen ble sendt ut til tre utvalgte leverandører: Reipå Knuseri AS, Vågang Maskin ANS og Consto Anlegg AS. Tilbudsfrist var 3. mai 2024. I konkurransegrunnlaget for minikonkurransen var det angitt at grunnarbeid og lysanlegg skulle være ferdig til 2. august 2024 og at legging av kunstgress var tenkt å kunne starte denne datoen. Det ble videre informert om at oppdragsgiver hadde lagt opp til at hele prosjektet skulle være ferdig innen 30. august 2024.
- (10) Klager ble informert om minikonkurransen per e-post den 16. april 2024. Innklagede informerte også om at planlagt oppstart for legging av kunstgress var 2. august 2024, men at det etter minikonkurransen var ønskelig å avholde et møte med alle involverte leverandører for å fastslå en endelig fremdriftsplan.
- (11) Før utløp av tilbudsfristen i minikonkurransen mottok innklagede ett tilbud, fra Reipå Knuseri AS. Tilbudet gjaldt både lysanlegg og grunnarbeider, og hadde en totalpris på 7 372 200 kroner. Vågang Maskin ANS og Consto Anlegg AS informerte om at de ikke leverte tilbud fordi de ikke kunne utføre prosjektet innenfor de fastsatte fristene med ferdigstillelse i 2024. De opplyste imidlertid om at de kunne utføre prosjektet med oppstart høsten 2024 og ferdigstillelse våren 2025.
- (12) Innklagede besluttet så å avlyse minikonkurransen. Beslutningen om å avlyse konkurransen ble meddelt Reipå Knuseri AS den 10. juni 2024. Bakgrunnen for avlysningen var at Reipå Knuseri AS' tilbud medførte at prosjektet totalt sett ville overstige innklagedes budsjett på 7,7 millioner kroner.
- (13) Etter avlysningen av minikonkurransen besluttet innklagede å utsette prosjektet med oppstart høsten 2024 og ferdigstillelse våren 2025. Innklagede begynte samtidig å undersøke mulighetene for å innhente tilbud på grunnarbeider og lysanlegg direkte fra lokale leverandører. Samme dag som minikonkurransen ble besluttet avlyst, rettet innklagede en forespørsel til Rødøy Elektro AS om tilbud på lysanlegg. Rødøy Elektro AS leverte tilbud på lysanlegg på 771 696 kroner, noe som lå innenfor innklagedes budsjett. Innklagede tok deretter kontakt med entreprenør om tilbud på

grunnarbeider, men fikk tilbakemelding om at dette ikke lot seg gjøre innenfor budsjett.

- (14) På denne bakgrunn tok innklagede den 17. juni 2024 kontakt med klager og etterspurte hvilke konsekvenser en utsettelse av prosjektet med oppstart høsten 2024 og ferdigstillelse våren 2025, ville ha for klagers tilbudspris. Innklagede informerte samtidig om at de hadde mottatt et tilbud på lysanlegg, men at tilbud på grunnarbeider forutsatte at prosjektet ble utsatt.
- (15) Fordi innklagede ikke mottok tilbud på grunnarbeider som kunne gjennomføres innenfor budsjett, begynte innklagede å undersøke andre løsninger for bygging av kunstgressbanen. I en intern e-post 17. september 2024 ble det foreslått å bygge kunstgressbanen med horisontal drenering istedenfor den løsningen som var beskrevet og anbefalt i kravspesifikasjonen i den opprinnelige kunngjorte konkurransen. Løsningen med horisontal drenering krevde lite grunnarbeid og kunne gi et rimeligere anlegg. I e-posten ble det videre forklart at det allerede var innledet dialog med Unisport, og at leverandøren var villig til å utføre arbeidet med legging av kunstgress dersom innklagede fant en entreprenør som kunne utføre grunnarbeidet etter deres anvisninger. Dette forutsatte imidlertid at Unisport ble brukt som leverandør for legging av membran, pad og kunstgress.
- (16) Den 7. november 2024 inngikk innklagede kontrakt med Rødøy Elektro AS, Vågeng Maskin ANS og Unisport for arbeid med henholdsvis lysanlegg, grunnarbeider og legging av kunstgress.
- (17) Klager tok kontakt med innklagede 3. mars 2025 og sa at de hadde fått kunnskap om at innklagede hadde valgt en ny leverandør for installering av kunstgress, og etterspurte informasjon om prosessen.
- (18) Den 18. mars 2025 svarte innklagede at minikonkurransen var avlyst fordi det ikke ble mottatt tilbud som lå innenfor budsjett, at det ble besluttet å utsette prosjektet, og at det var derfor innklagede den 17. juni 2024 hadde tatt kontakt med klager for å avklare de prismessige konsekvensene av en slik utsettelse. Innklagede forklarte også at de hadde valgt en annen løsning for drenering og oppbygning av kunstgressbanen. Den opprinnelige konkurransen som ble kunngjort 5. februar 2024 var derfor avlyst, og innklagede hadde inngått kontrakt med tre andre leverandører for hele prosjektet:

«Den opprinnelige konkurransen ble derfor avlyst da dette er et annet kunstgress-system enn det som tidligere var beskrevet.

Selv om vi ikke hadde fått tilbakemelding fra [klager] om konsekvenser vedr pris basert på tilbudet pr 6. mars 2024, med gyldighet til 6. mai 2024, så ser vi at vi burde ha gitt beskjed til [klager] vedr avgjørelsen. Dette var rett og slett en forglemmelse og det beklager vi sterkt. Vi ble påminnet dette da [...] ringte tirsdag 25. februar 2025 og vi da informerte om at vi hadde valgt en annen løsning enn det opprinnelige.

For løsningen med horisontal drenering så ble det før jul i 2024 gjort avtale med en lokal entreprenør, Vågeng Maskin, for grunnarbeidet og Unisport/Saltex som

leverandør for legging av membran, drenspad og kunstgress. Unisport/Saltex står også for nødvendig prosjektering. I tillegg skal Rødøy elektro gjøre jobben med lysanlegget, mens Tjongsfjord IL gjør dugnadsjobb med forskaling og støping av fundament for lysmaster, samt oppsett av ballfangnett på 3 sider av banen. På den måten ble det mulig å realisere ny kunstgressbane i Tjongsfjord innenfor budsjettet. Ferdigstillelse er planlagt i juli 2025.»

- (19) Klager kontaktet innklagede på ny 25. mars 2025 og stilte blant annet spørsmål om på hvilket tidspunkt innklagede besluttet å velge en annen løsning, om det ble kunngjort eller gjennomført ny konkurranse for den nye løsningen, og når kontrakter for den nye løsningen ble inngått.
- (20) Innklagede svarte 27. mars 2025 at beslutningen om å velge en annen løsning for drenering ble truffet fra 17. september 2024 og utover, og at kontrakter for den nye løsningen ble inngått 7. november 2024. På spørsmålet om det ble kunngjort eller gjennomført ny konkurranse, svarte innklagede «[n]ei». Om valg av leverandør for arbeidet med kunstgress forklarte innklagede:

«Grunnen til at Unisport ble forespurt er at det er de som har utviklet prinsippet med horisontal drenering og har gode referanser på over 50 baner i Norge. De har også ingeniører som prosjekter og lager tegninger og beskrivelser. Dette var en forutsetning da de ble forespurt. Jeg er ikke kjent med at Scanturf eller andre kunstgressleverandører prosjekterer denne type oppbygging av kunstgressbaner.»

- (21) Nemndsmøte for utsendelse av forhåndsvarsel i saken ble avholdt 6. oktober 2025. Varsel om overtredelsesgebyr ble sendt innklagede den 10. oktober 2025 i medhold av forvaltningsloven § 16.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (22) Innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved aldri formelt å avlyse den konkurransen som klager vant, herunder har ikke innklagede gitt en skriftlig meddelelse med en begrunnelse for avlysningen og informasjon om en eventuell ny konkurranse.
- (23) Det forelå ingen saklig grunn for å avlyse den første konkurransen. Det ble avholdt en minikonkurranse hvor tre leverandører ble forespurt om å levere grunnarbeid og lysanlegg. To av leverandørene kunne ikke gjennomføre arbeidet innen den oppstilte ferdigstillelsesfristen, og den tredje leverandøren tilbød en pris som var for høy sammenliknet med innklagedes budsjett. Innklagede kunne gått videre med de to leverandørene som kunne levere innenfor budsjett, for så å justere på ferdigstillelsesfristen. På grunn av avlysningen av minikonkurransen ble denne fristen uansett forskjøvet. Klager har, i tråd med konkurransegrunnlagets krav om vedståelse frem til kontraktsinngåelse, hele tiden vedstått seg sitt tilbud. Det er uten betydning at klager ikke fulgte opp hvilke prismessige konsekvenser en utsettelse av prisen ville gi.

- (24) Innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse. Etter avlysningen av den opprinnelige konkurransen og minikonkurransen, ble det ikke kunngjort noen ny konkurranse om oppdraget. Innklagede henvendte seg direkte til de nye leverandørene som ble tildelt kontrakt. Det er ingenting spesielt ved den dreneringsløsningen som til slutt ble valgt av innklagede, som tilsier at dette bare kunne leveres av én spesifikk leverandør.

Innklagedes anførsler:

- (25) Det erkjennes at saksbehandlingsreglene ble brutt ved at det aldri ble foretatt en formell avlysning av den første konkurransen.
- (26) Det forelå saklig grunn for å avlyse den første konkurransen. Innklagede mottok ingen tilbud på grunnarbeid og lysanlegg, og det var dermed ikke mulig å gjennomføre oppdraget.
- (27) Det er ikke foretatt noen ulovlig direkte anskaffelse. Den aktuelle konkurransen ble kunngjort etter regelverket om offentlige anskaffelser.

Klagenemndas vurdering:

- (28) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved avlysningen av konkurransen som ble kunngjort 5. februar 2024, og at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse. Det er en sammenheng mellom disse to anførslene, og klagenemnda har derfor valgt å behandle dem samlet i én sak.
- (29) Klager deltok i konkurransen som ble kunngjort 5. februar 2024 og har saklig klageinteresse, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 6. Klager ble underrettet om avlysningen 18. mars 2025, og klagenemnda mottok klagen 6. mai 2025. Anførselen om at avlysningen er foretatt i strid med regelverket, er fremsatt er innenfor fristen på seks måneder og er følgelig rettidig, jf. klagenemndsforordningen § 6 andre ledd.
- (30) For påstand om ulovlig direkte anskaffelse, er klagefristen to år fra kontakt er inngått, jf. klagenemndsforordningen § 13a andre ledd. Kontraktene med de valgte leverandørene ble inngått 7. november 2024. Klagers påstand om ulovlig direkte anskaffelse, er fremsatt innen toårsfristen og er følgelig rettidig. I slike saker gjelder det ikke noe krav om saklig klageinteresse.

Avlysning

- (31) Klagenemnda tar i det følgende stilling til om innklagede har brutt regelverket ved å avlyse konkurransen som ble kunngjort 5. februar 2024, hvor klager ble tildelt delkontrakt for legging av kunstgress.
- (32) Anskaffelsen gjaldt etablering av ny kunstgressbane, inkludert grunnarbeider, lysanlegg og legging av kunstgress, som er en bygge- og anleggsanskaffelse.

Anskaffelsens verdi var ikke angitt i anskaffelsesdokumentene, men innklagede har dokumentert at anskaffelsen har en verdi på mellom syv og elleve millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*), følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del II, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

- (33) Det følger av forskriften § 10-4 (1) at oppdragsgiver kan avlyse konkurransen dersom det foreligger «*saklig grunn*». Etter § 10-4 (2) «*skal*» oppdragsgiver «*snarest mulig gi leverandørene en skriftlig meddelelse om avlysningen*».
- (34) Hvorvidt det forelå saklig grunn til å avlyse konkurransen, beror på en konkret helhetsvurdering av omstendighetene på tidspunktet for avlysningen. Det skal blant annet legges vekt på når avlysningen skjer, hvilke omstendigheter som ligger til grunn for avlysningen og hva oppdragsgiver ønsket å oppnå, jf. HR-2019-1801-A (*Fosen-Linjen*), avsnitt 84 flg. Vurderingen av om det foreligger saklig grunn, må ta utgangspunkt i situasjonen slik den fremstod på tidspunktet for avlysningen, uten hensyn til om oppdragsgiver kan bebreides for å ha havnet i den aktuelle situasjonen, jf. også Halvard Haukeland Fredriksen i «*Høyesteretts dom i Fosen-linjen: Stor ståhei om status quo?*», TfR 2020 s. 319. Det er mange forhold som kan anses å gi saklig grunn for avlysning, blant annet manglende finansiering, endringer i oppdragsgivers behov, eller endringer i forutsetningene for konkurransen for øvrig.
- (35) Selv om det beror på en konkret helhetsvurdering om det foreligger saklig grunn til avlysning, er terskelen for at det foreligger saklig grunn generelt lav. Det avgjørende er at avlysningen hviler på fullt ut forsvarlige vurderinger, se Eidsivating lagmannsrett sin kjennelse i LE-2021-185098. Terskelen er imidlertid noe høyere der avlysningen skjer etter kontraktstildeling, jf. blant annet LF-2018-82338.
- (36) Formålet med den anskaffelsen som ble kunngjort 5. februar 2024, var å bygge om en gressbane til en ny kunstgressbane med flomlysanlegg. Innklagede mottok tre tilbud på legging av kunstgress, men ingen tilbud på verken grunnarbeider eller lysanlegg. Innklagede avholdt deretter en ny konkurranse for grunnarbeider og lysanlegg, men mottok kun ett tilbud. Tilbudet lå langt over budsjett. Innklagede fikk imidlertid tilbakemelding om at det kunne være aktuelt for to andre leverandører å levere tilbud dersom prosjektet ble utsatt. Etter kontakt med ytterligere andre leverandører forstod innklagede at det ikke var mulig å realisere prosjektet innenfor budsjettet med den løsningen det var lagt opp til i konkurransegrunnlaget fra 5. februar 2024. Dette kunne imidlertid oppnås med en annen løsning for drenering og oppbygning av kunstgress, fordi denne andre løsningen krevde mindre grunnarbeid. På denne bakgrunn besluttet innklagede å avlyse konkurransen. Avlysningen ble meddelt klager 18. mars 2025.
- (37) Innklagede har overfor klagenemnda forklart at konkurransen ble avlyst fordi det ikke ble mottatt noen tilbud på grunnarbeider og lysanlegg, slik at det ikke var mulig å gjennomføre prosjektet basert på konkurransen. Som beskrevet i avsnittet ovenfor, erfarte innklagede at det ikke var mulig å realisere prosjektet slik det var beskrevet i

anskaffelsesdokumentene fra konkurransen kunngjort 5. februar 2024, innenfor budsjett, og det forelå derfor ikke tilstrekkelig finansiering.

- (38) Det forelå derfor «*saklig grunn*» for å avlyse konkurransen, jf. forskriften § 10-4 (1). Innklagede har imidlertid erkjent at det ikke «*snarest mulig*» ble gitt skriftlig meddelelse til leverandørene om avlysningen, noe som utgjør et brudd på § 10-4 (2).

Hvorvidt det er foretatt en ulovlig direkte anskaffelse

- (39) Klagenemnda tar i det følgende stilling til hvorvidt innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.
- (40) En ulovlig direkte anskaffelse er «*en anskaffelse som ikke er kunngjort, selv om det foreligger en kunngjøringsplikt*», se blant annet merknadene til anskaffelsesloven § 12 i Prop. 51 L (2015-2016).
- (41) Utgangspunktet er at alle anskaffelser over nasjonal terskelverdi skal kunngjøres i Doffin, jf. forskriften § 5-1 andre ledd, jf. § 8-17 første ledd. Anskaffelser som overstiger EØS-terskelverdien i forskriften § 5-3, skal i tillegg kunngjøres i TED-databasen, jf. § 21-2 (1). I 2024 var den nasjonale terskelverdien på 1,3 millioner kroner ekskl. mva. EØS-terskelverdien for bygge- og anleggskontrakter var 7. november 2024 på 57,8 millioner kroner ekskl. mva.
- (42) Innklagede har inngått tre separate delkontrakter for henholdsvis grunnarbeider, lysanlegg og legging av kunstgressdekke. Alle de tre delkontraktene knytter seg til den samme anskaffelsen – ombygging av gressbane til ny kunstgressbane. Klagenemnda finner det derfor klart at den samlede verdien av de tre delkontraktene skal legges til grunn ved beregningen av anskaffelsens verdi, jf. forskriften § 5-4 (8).
- (43) Innklagede har dokumentert at kontraktene har en samlet verdi på 7 376 350 kroner, og det er dermed dette beløpet som utgjør anskaffelsens verdi. Beløpet overstiger den nasjonale terskelverdien, og kontrakten skulle derfor i utgangspunktet vært kunngjort i Doffin.
- (44) Innklagede besluttet, etter avlysningen av konkurransen som ble kunngjort 5. februar 2024, å innhente tilbud på delarbeidene direkte fra utvalgte leverandører. Kontraktene som ble inngått med de valgte leverandørene 7. november 2024, var basert på disse tilbudene. Innklagede har også bekreftet at anskaffelsen ikke ble kunngjort. Det foreligger derfor brudd på kunngjøringsplikten.
- (45) Innklagede har ikke påberopt seg, og klagenemnda kan heller ikke se, at det foreligger forhold som kan unnta anskaffelsen fra kunngjøringsplikten.
- (46) Innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse av kunstgressbane.

Hvorvidt det skal ilegges gebyr

- (47) Det følger av anskaffelsesloven § 12 første ledd første setning at klagenemnda «*skal*» ilegge overtredelsesgebyr på inntil 15 prosent av anskaffelsens verdi dersom «*oppdragsgiveren eller noen som handler på dennes vegne forsettlig eller grovt uaktsomt har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse*». Av annet punktum følger det at klagenemnda «*kan*» ilegge gebyr dersom «*oppdragsgiveren eller noen som handler på dennes vegne uaktsomt har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse*».
- (48) Vurderingen av om det foreligger forsett eller grov uaktsomhet, vil være den samme som etter den tidligere bestemmelsen om overtredelsesgebyr for ulovlige direkte anskaffelser, se § 7b i anskaffelsesloven av 1999. Se også klagenemndas avgjørelse i vedtak om overtredelsesgebyr 2017/182, avsnitt 33 flg. Skyldkravet gjelder både det faktiske og rettslige grunnlaget for overtredelsen, se merknadene til § 7b i den tidligere anskaffelsesloven i Ot.prp. nr. 62 (2005-2006) på side 26, og TOSLO-2020-185751.
- (49) Som nevnt er en ulovlig direkte anskaffelse en anskaffelse som ikke er kunngjort, selv om det foreligger kunngjøringsplikt. I foreliggende sak er det anskaffelsen av kunstgressbane som det ble inngått kontrakter for den 7. november 2024 som utgjør den ulovlige direkte anskaffelsen.
- (50) Kontraktene som ble inngått med de valgte leverandørene 7. november 2024, forutsatte bruk av en teknikk for drenering og oppbygning av kunstgressdekke som skulle gjøre det mulig å gjennomføre prosjektet innenfor innklagedes budsjett. Kostnadsbesparelser ble etter det opplyste mulig fordi den horisontale dreneringen krever mindre grunnarbeid. Løsningen for både kunstgresset og grunnarbeidet var derfor en annen enn den innklagede hadde lagt opp til i den opprinnelig kunngjorte konkurransen.
- (51) Den opprinnelig kunngjorte konkurransen var kunngjort etter forskriften del II. Selv om løsningen innklagede nå har inngått kontrakt om skulle være rimeligere, er de inngåtte kontraktene på til sammen 7,3 millioner kroner. Innklagede hadde estimert verdien på den opprinnelig kunngjorte konkurransen til rundt ni millioner kroner. Det er derfor klart at innklagede var klar over at tilbudene innklagede innhentet, og senere valgte å akseptere og inngå kontrakt basert på, oversteg den nasjonale terskelverdien.
- (52) Av innklagedes e-post til klager 27. mars 2025 fremgår det at innklagede ved kontraktsinngåelsen, ikke hadde positiv kunnskap om at andre leverandører enn Unisport kunne tilby legging av kunstgress med horisontal drenering. I den kunngjorte konkurransen mottok innklagede tre tilbud, der alle var basert på den løsningen som var skissert i konkurransegrunnlaget, som var en annen løsning enn horisontal drenering. Siden endringen i dreneringsteknikk innebar at man gikk bort fra den opprinnelige løsningen, fikk innklagede en oppfordring til å undersøke om også disse leverandørene kunne levere tilbud på ny løsning. Innklagede synes imidlertid å ha lagt til grunn at Unisport var den eneste som kunne levere denne løsningen, uten at det ble iverksatt tiltak for å få dette bekreftet. Dette kunne

innklagede enkelt ha gjort ved for eksempel å ta kontakt med de tre leverandørene som hadde inngitt tilbud i den kunngjorte konkurransen.

- (53) Når det gjelder de øvrige arbeidene som skulle utføres i prosjektet, må det anses å være på det rene at innklagede ved kontraktsinngåelsen hadde kunnskap om at Reipå Knuseri AS hadde levert tilbud på grunnarbeider og lysanlegg, og at Consto Anlegg AS hadde meldt interesse for arbeidene i minikonkurransen. Innklagede var altså klar over at andre leverandører kunne være aktuelle for disse arbeidene. Reipå Knuseri AS hadde imidlertid levert et for dyrt tilbud, og Consto Anlegg AS kunne ikke utføre arbeidet innenfor gjennomføringsfristene med oppstart høsten 2024. Innklagede besluttet å endre dreneringsteknikken på en måte som fikk konsekvenser for mengden grunnarbeid, og å utsette gjennomføringsperioden for prosjektet.
- (54) Endringene påvirket nettopp de forholdene som innklagede var klar over at hadde gjort Reipå Knuseri AS og Consto Anlegg AS uaktuelle for prosjektet. Innklagede fikk derfor en oppfordring til å undersøke om den nye dreneringsløsningen og gjennomføringsperioden gjorde arbeidet med lysanlegg og grunnarbeider aktuelt for flere leverandører. Slik klagesaken er opplyst forsøkte imidlertid ikke innklagede å skaffe seg ytterligere kunnskap om potensielle leverandører for verken grunnarbeider eller lysanlegg. Innklagede har ikke imøtegått dette i merknader til forhåndsvarselet.
- (55) Anskaffelsen ble opprinnelig kunngjort i tråd med regelverket, men innklagedes forsøk på å inngå kontrakter for hele arbeidet på bakgrunn av konkurranser, ble forfeilet. Innklagede hadde imidlertid fremdeles kunnskap om at anskaffelsen etter sin verdi var kunngjøringspliktig, og både burde og kunne ha undersøkt om det var flere leverandører som kunne utføre arbeidet i prosjektet innenfor budsjett. Når innklagede istedenfor valgte å inngå kontrakt direkte med tre leverandører, utgjør dette i det minste en grovt uaktsom overtredelse av regelverket.
- (56) Innklagede har gjennomført den ulovlige direkte anskaffelsen «*grovt uaktsomt*». Klagenemnda «*skal*» derfor ilegge gebyr, jf. anskaffelsesloven § 12.

Gebyrets størrelse

- (57) I tråd med tidligere praksis legger klagenemnda til grunn at gebyret skal fastsettes basert på det beløp som faktisk er betalt for ytelsen, se eksempelvis klagenemndas gebyrvedtak i sak 2024/331, avsnitt 43. Det fremgår av sakens dokumenter at samlet kontraktsverdi her er 7 376 350 kroner.
- (58) Det fremgår av anskaffelsesloven § 12 tredje ledd at det ved utmålingen av gebyret særlig skal legges vekt på «*bruddets grovhet, størrelsen på anskaffelsen, om oppdragsgiveren har foretatt gjentatte ulovlige direkte anskaffelser og den preventive virkningen*». Overtredelsesgebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av anskaffelsens verdi, jf. § 12 tredje ledd andre setning.
- (59) Klagenemndspraksis viser at gebyret normalt settes til 10 prosent av anskaffelsens verdi i saker hvor det verken finnes særlig formildende eller særlig skjerpene omstendigheter.

- (60) Normalt har klagenemnda i sin praksis vektlagt som en formildende omstendighet dersom oppdragsgiver har forsøkt å skape konkurranse om oppdraget. I denne saken har innklagede gjennomført en konkurranse for hele oppdraget, og ytterligere en konkurranse for anskaffelse av grunnarbeider og lysanlegg. Innklagede har altså i utgangspunktet villet gjennomføre anskaffelsen i henhold til regelverket. Som beskrevet ovenfor, ble det imidlertid foretatt flere endringer i anskaffelsen etter innklagedes forsøk på å skape konkurranse. Det innklagede har inngått kontrakt om, skiller seg dermed på en rekke punkter fra anskaffelsen det ble gjennomført konkurranser om. Klagenemnda anser derfor ikke dette som en formildende omstendighet i denne saken.
- (61) Klagenemnda legger i skjerpende retning vekt på at innklagede hadde kunnskap om at flere leverandører potensielt kunne vært i stand til å levere tilbud på hele eller deler av oppdraget med den utsatte oppstarten og de endrede løsningene som ble besluttet, men likevel valgte å henvende seg direkte til de valgte leverandørene. Det er også skjerpende omstendigheter at innklagede var klar over at anskaffelsens verdi oversteg nasjonal terskelverdi, og at det i utgangspunktet dreier seg om tjenester som en stor krets av leverandører er i stand til å tilby. Det å henvende seg direkte til de valgte leverandørene er dermed en klar og grov overtredelse av anskaffelsesregelverket.
- (62) Klagenemnda finner etter en samlet vurdering at gebyret passende kan settes til 811 000 kroner. Dette utgjør ca. 11 prosent av anskaffelsens verdi.

Klagenemnda treffer etter dette følgende vedtak:

***

”Rødøy kommune ilegges et overtredelsesgebyr på 811 000

- åttehundreogellevetusen - kroner.

Gebyret forfaller til betaling innen 2 – to – måneder fra dette vedtakets dato.”

***

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg med de begrensninger som følger av lov om tvangsfullbyrdelse § 1-2.

Vedtak om overtredelsesgebyr kan ikke påklages, men saken kan bringes inn for tingretten til overprøving, jf. lov om offentlige anskaffelser § 12 sjette ledd. Søksmål om organets vedtak må reises innen to måneder etter at partene mottok vedtaket. Retten kan prøve alle sider av saken. Adgangen til å reise søksmål gjelder også for statlige myndigheter og organer.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Wenche Sædal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur